

Høringsnotat om endringer i lov om EØS-finanstilsyn mv.

1. Innledning

1.1 Generelt om oppdraget

I brev av 12. oktober 2022 ba Finansdepartementet om at Finanstilsynet utreder behovet for og konsekvensene av endringer i norsk rett for å gjennomføre forventede EØS-forpliktelser som svarer til bl.a. forordning (EU) 2019/2175. Forordningen endrer forordningene om de europeiske tilsynsmyndighetene (EUs finanstilsyn). Forordningen innebærer også endringer i følgende forordninger:

- Forordning (EU) 600/2014 (verdipapirmarkedsforordningen)
- Forordning (EU) 2016/1011 (referanseverdiformandningen)
- Forordning (EU) 2015/847 (om opplysninger som skal følge pengeoverføringer)

Finansdepartementets oppdrag omfatter også forordning (EU) 2019/2176 som endrer forordningen om Det europeiske råd for systemrisiko (ESRB), og direktiv 2019/2177 som innebærer endringer i Solvens II-direktivet, AMLD IV (hvitvaskingsdirektivet) og MiFID (verdipapirmarkedsdirektivet). Endringene gjelder bestemmelser knyttet til rollen og oppgavene til EUs finanstilsyn.

Den internasjonale finanskrisen i 2008 ledet til mer omfattende regulering av og tilsyn med finanssektoren i Europa og USA. For å styrke arbeidet i EU med makrotilsyn, finansiell stabilitet og et velfungerende finansmarked, vedtok Rådet og Europaparlamentet i november 2010 fire forordninger som etablerte et nytt europeisk finanstilsynssystem. Det europeiske finanstilsynssystemet består av de nasjonale finanstilsynene og:

- Den europeiske banktilsynsmyndighet (The European Banking Authority – EBA), som regulert i forordning (EU) 1093/2010.
- Den europeiske tilsynsmyndighet for forsikring og tjenestepensjon (The European Insurance and Occupational Pensions Authority – EIOPA), som regulert i forordning (EU) 1094/2010.
- Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet (The European Securities and Markets Authority – ESMA), som regulert i forordning (EU) 1095/2010.
- Det europeiske råd for systemrisiko (The European Systemic Risk Board – ESRB), som regulert i forordning (EU) 1092/2010.

De tre forordningene som etablerer henholdsvis EBA, EIOPA og ESMA (heretter samlet kalt EU-tilsynsforordningene) og forordningen som etablerer ESRB er gjennomført i norsk rett i lov om EØS-finanstilsyn.

[Europaparlaments – og rådsforordning \(EU\) 2019/2175](#) av 18. desember 2019 (endringsforordningen) medfører endringer i de tre EU-tilsynsforordningene. En rekke av endringene er presiseringer eller endringer av prosedyrer for EUs finanstilsyn. Flere endringer er også rent språklige.

I beskrivelsen av endringene av EU-tilsynsforordningene i punkt 2, er det tatt utgangspunkt i bestemmelsene i EBA-forordningen. Det er enkelte mindre forskjeller i de tre forordningene. Disse vil ikke omtales nærmere.

Endringer i ESRB-forordningen omtales i kapittel 3. Nye regler om EBAs rolle i forbindelse med antihvitvasking og terrorfinansiering er omtalt i punkt 4. En beskrivelse av endringene i solvensreglene og forordningen om opplysninger som skal følge pengeoverføringer følger av punkt 5 og 6. Endringer i MiFIR er beskrevet i punkt 7, og endringene i MiFID i punkt 8. I punkt 9 beskrives endringene i referanseverdiforordningen. Økonomiske og administrative konsekvenser er omtalt i punkt 10.

Endringene i de nevnte EU-reglene inneholder ingen nasjonale valg.

Endringene i EU-tilsynsforordningene må gjennomføres ved en henvisning til endringsforordning (EU) 2019/2175 i lov om EØS-finanstilsyn §§ 1, 2 og 3. De øvrige endringene foreslås gjennomført ved endringer i verdipapirhandelloven, referanseverdiregelverket og hvitvaskingsforskriften.

1.2 Eventuelle behov for EØS-tilpasninger

Da EU-tilsynsforordningene og ESRB-forordningen ble tatt inn i EØS-avtalen i 2016 ble det fastsatt konkrete EØS-tilpasninger som blant annet skulle ivareta to-pilarstrukturen i EØS-avtalen. I tilfeller hvor EUs finanstilsyn kan fatte bindende vedtak overfor nasjonale tilsynsmyndigheter og foretak i EU, skal tilsvarende bindende vedtak overfor nasjonale tilsynsmyndigheter og foretak i EØS/EFTA-landene fattes av EFTAs overvåkningsorgan. EFTAs overvåkningsorgans vedtak skal være basert på et utkast fra EUs finanstilsyn. Dette vil være aktuelt for bl.a. vedtakskompetansen etter EU-tilsynsforordningene artikkel 17, 18 og 19. EUs finanstilsyn kan gi retningslinjer og anbefalinger til nasjonale tilsynsmyndigheter, herunder foretak i EØS/EFTA-landene. De samme prinsippene er lagt til grunn under regelverk som gir kompetanse til ESMA knyttet til tillatelser og tilsyn med foretak. Her vil oppgaver og tiltak som ikke innebærer bindende vedtak eller gjennomføring av stedlig tilsyn, eller har tett tilknytning til slik kompetanse, utøves av ESMA også overfor foretak i EØS/EFTA-statene.

Videre ble det fastsatt EØS-tilpasninger som sikrer at de nasjonale tilsynsmyndighetene i EØS/EFTA-landene og EFTAs overvåkningsorgan får delta, uten stemmerett, i tilsynsstyrene i EUs finanstilsyn.

Finanstilsynet legger til grunn at de nevnte prinsipper for EØS-tilpasninger vil legges til grunn når endringsforordningen og forordning (EU) 2019/2176 og direktiv 2019/2177 tas inn i EØS-avtalen. Behovet for tilpasningstekster er ikke nærmere vurdert i høringsnotatet, men er kort kommentert på enkelte punkter.

2. Endringer i EU-tilsynsforordningene

2.1 EUs finanstilsyns oppgaver og virkemidler

2.1.1 Oppgaver og virkemidler etter gjeldende norske regler

EUs finanstilsyns oppgaver og virkemidler etter EU-tilsynsforordningene er i Prop. 100 S (2015-2016) oppsummert slik:

- utarbeide utkast til utfyllende regelverk som skal vedtas av EU-kommisjonen,
- fremme enhetlig og effektiv tilsynspraksis hos de nasjonale tilsynsmyndighetene ved å gjennomgå, og fastsette retningslinjer og anbefalinger for, medlemsstatenes tilsynspraksis,
- delta i tilsynskollegier for finansinstitusjoner med virksomhet i flere land sammen med de nasjonale tilsynsmyndighetene,
- megle og avgjøre uenighet i tvister mellom de nasjonale tilsynsmyndighetene,
- utføre fagfellevurderinger (peer review),
- gi konkrete anbefalinger til nasjonale tilsynsmyndigheter, og
- gi konkrete anbefalinger til foretak i medlemsstatene i særlige tilfeller.

EUs finanstilsyn kan fatte vedtak som er bindende for medlemsstatene eller direkte bindende for finansmarkedsdeltakere i medlemsstatene i medhold av EU-tilsynsforordningene (artikkel 17, 18 og 19), og i medhold av annet sektorregelverk som viser til EU-tilsynsforordningene artikkel 9 (5).

2.1.2 Overordnede hensyn som vektlegges i endringsforordningen

Det følger av endringsforordningen at proporsjonalitetshensyn, integrering av ESG¹-faktorer og ESG-risiko, finansiell innovasjon og investor- og forbrukerbeskyttelse i større grad skal vektlegges i forbindelse med EUs finanstilsyns virke.

Proporsjonalitetsprinsippet kommer nå til direkte uttrykk i artikkel 1 i EU-tilsynsforordningene. Bestemmelsen omhandler EUs finanstilsyns opprettelse og virkeområde og endres slik at det nå fremgår av artikkel 1 (5), 4. og 5. avsnitt at EUs finanstilsyn skal respektere proporsjonalitetsprinsippet, der hvor det er relevant. Videre følger det nå av artikkel 1 (5), 6. avsnitt at det skal etableres en egen proporsjonalitetskomite som skal gi råd om hvordan tiltak bør hensynta spesifikke ulikheter i sektorer, som følge av risiko, forretningsmodeller og forretningspraksis og størrelsen på aktører og markeder.

De som mener seg berørt av at EUs finanstilsyn har overskredet sin kompetanse etter artiklene 16 (retningslinjer og anbefalinger) eller 16b (spørsmål og svar), kan etter artikkel 60a nå henvende seg til EU-kommisjonen med sine anførsler. I denne nye bestemmelsen blir det også tydelig presisert at å ikke handle i tråd med proporsjonalitetsprinsippet er å anse som kompetanseoverskridelse. Etter hva Finanstilsynet forstår innebærer ikke bestemmelsen noen forpliktelser for EU-kommisjonen til å følge opp henvendelsen.

I artikkel 8 (1a) fremgår det nå at EUs finanstilsyn skal ta hensyn til teknologisk innovasjon, innovative og bærekraftige forretningsmodeller, samt integrering av faktorer knyttet til miljø, sosiale forhold og selskapsstyring når de utfører sine oppgaver. Videre endres artikkel 31 slik at det fremgår at EUs finanstilsyn skal bidra til å etablere en felles europeisk tilnærming til teknologisk innovasjon. Gjennom utveksling av opplysninger og beste praksis skal EUs finanstilsyn sikre samordnet tilsynspraksis, som skal lette adgangen til markedet for aktører og produkter som understøttes av teknologisk innovasjon.

---

¹ Environmental Social Responsibility Governance (bærekraft).

EU-tilsynsforordningene artikkel 9 omhandler EUs finanstilsyns oppgaver knyttet til forbrukervern og finansiell innovasjon. Bestemmelsen endres blant annet for å sikre tilstrekkelig grad av analyse og rapportering av forbrukertrender ved grundige tematiske gjennomganger av markedsadferd og utvikling av risikoindikatorer for detaljmarkedet for å identifisere mulige årsaker til skade på forbrukere og investorer. EUs finanstilsyn skal også ha mulighet til å koordinere såkalte "mystery shopping"-aktiviteter blant de nasjonale finanstilsynene. Dagens komite for finansiell innovasjon skal utvides til også å omfatte forbrukerbeskyttelse.

At proporsjonalitetshensyn, integrering av ESG-faktorer- og ESG-risiko, finansiell innovasjon og investor- og forbrukerbeskyttelse i større grad skal vektlegges når EUs finanstilsyn skal utføre sine oppgaver reflekteres flere steder i forordningen, blant annet i artikkel 1(3), artikkel 2 (1), artikkel 8 (1) (f) og (h), (3), artikkel 22 (4), artikkel 23 (1) og ny artikkel 29 (1) (e) og (f) og 31 (2) (ea) og 32 (2) (a) og (d).

2.1.3 Nye oppgaver og myndighet

EBA har med endringsforordningen fått nye oppgaver knyttet til hvitvasking. Se nærmere omtale av dette under punkt 4.

Artikkel 8 er endret slik at EUs finanstilsyn nå skal fremme og overvåke nasjonale tilsynsmyndigheters uavhengighet. Dette kommer i tillegg til den vurderingen EUs finanstilsyn gjør av nasjonale tilsynsmyndigheters uavhengighet i fagfellevurderinger. EUs finanstilsyn har allerede publisert en rapport om nasjonale tilsynsmyndigheters uavhengighet i medhold av den nye bestemmelsen i artikkel 8.

EUs finanstilsyn bistår etter gjeldende regelverk EU-kommisjonen i forberedelsene av beslutninger om likeverdighet. Likeverdighetsbeslutninger brukes blant annet for å gi foretak i tredjeland adgang til å yte tjenester i EØS. Artikkel 33 endres slik at EUs finanstilsyn får nye oppgaver knyttet til oppfølging og overvåkning av regulatorisk og tilsynsmessig utvikling og utvikling av avviklingspraksis, håndhevingspraksis og markedsutvikling i tredjeland, i de tilfeller hvor EU-kommisjonen har vedtatt beslutninger om likeverdighet. EUs finanstilsyn skal utarbeide en (konfidensiell) rapport til Parlamentet, Rådet og de to øvrige av EUs finanstilsyn med resultatene av overvåkingen av alle likeverdige tredjeland. Dersom utviklingen i et tredjeland kan påvirke den finansielle stabiliteten i EU eller i ett eller flere medlemsland, markedsintegriteten, investorbeskyttelse eller det indre markeds funksjon, skal Parlamentet, Rådet og EU-kommisjonen informeres uten unødig opphold.

EUs finanstilsyn kan i henhold til ny artikkel 9c treffe såkalte "No action" tiltak. Slike tiltak kan på visse vilkår treffes hvor det enten er direkte strid mellom to rettsakter, hvor manglende nivå 2-regelverk medfører at det kan reises tvil om rettsvirkninger eller korrekt anvendelse av et nivå 1-regelverk, eller hvor manglende retningslinjer eller anbefalinger vil medføre praktiske utfordringer for anvendelsen av relevant regelverk. EUs finanstilsyn skal sende en detaljert redegjørelse til nasjonale tilsynsmyndigheter og EU-kommisjonen om behovet for slike tiltak. I de to første tilfellene skal de sende en uttalelse til EU-kommisjonen med forslag om nytt regelverk. I sistnevnte tilfelle skal EUs finanstilsyn vurdere behovet for å vedta relevante retningslinjer eller anbefalinger.

I påvente av tiltak kan EUs finanstilsyn uttale seg om spesifikke bestemmelser i relevante rettsakter for å fremme samordnet praksis og håndheving av regelverket og konsistent

anvendelse av regelverket. Hvis EUs finanstilsyn mottar informasjon om at noe av regelverket reiser signifikante ekstraordinære problemer knyttet til markedets tillitt, investor- og forbrukerbeskyttelse, velfungerende markeder, markedsintegritet og finansiell stabilitet, skal opplysningene videreformidles til nasjonale tilsynsmyndigheter og EU-kommisjonen. EUs finanstilsyn kan også i slike tilfeller sende en uttalelse til EU-kommisjonen med forslag om nytt regelverk. med forslag om nytt regelverk.

Et viktig formål i EU-tilsynsforordningene er å fremme enhetlig og effektiv tilsynspraksis. Dette er presisert i ny artikkel 1 (5) (g). Arbeidet med å fremme enhetlig og effektiv tilsynspraksis styrkes gjennom endringsforordningen blant annet ved:

- at EUs finanstilsyn skal fastsette felleseuropeiske strategiske tilsynsprioriteringer som nasjonale tilsynsmyndigheter skal ta hensyn til ved utarbeidelse av sine arbeidsprogrammer, jf. ny art 29a,
- etablering av en EU-tilsynshåndbok med tilsynspraksis, metoder og prosesser for tilsyn med finansielle institusjoner i Unionen, jf ny artikkel 8 (1) (aa) og 29 (2) annet avsnitt. EBA skal også utarbeide en EU-avviklingshåndbok om avvikling av finansielle institusjoner, jf ny artikkel 8 (1) (ab) og artikkel 29 (2) annet avsnitt i EBA-forordningen.
- presisering og kodifisering av bestemmelser om ulike verktøy for å fremme enhetlig og effektiv tilsynspraksis, som retningslinjer og anbefalinger i artikkel 16, uttalelser (opinions) i artikkel 16a og spørsmål og svar (Q&As) i ny artikkel 16b.
- endringer i prosedyren for fagfelle vurderinger jf. artikkel 30.

2.1.4. Endringer i kompetansen til å fatte bindende vedtak

EUs finanstilsyn kan i medhold av EU-tilsynsforordningene artikkel 17, 18 og 19 fatte vedtak som er bindende for medlemsstatene eller direkte bindende for finansmarkedsdeltakere i medlemsstatene. Vedtakskompetansen er også hjemlet i andre rettsakter som viser til EU-tilsynsforordningene artikkel 9 (5). Disse bestemmelsene videreføres med enkelte presiseringer.

I tilfeller hvor det foreligger brudd på EU-retten skal EUs finanstilsyn handle i medhold av artikkel 17. De kan, etter å ha undersøkt saken, rette en anbefaling til den aktuelle nasjonale tilsynsmyndigheten med angivelse av hvilke tiltak som må treffes. Dersom anbefalingen fra EUs finanstilsyn ikke blir fulgt, kan EU-kommisjonen avgi en formell uttalelse som krever at den aktuelle nasjonale tilsynsmyndighet treffer nødvendige tiltak. I siste instans, kan EUs finanstilsyn gi bindende pålegg direkte til en finansmarkedsdeltaker.

Artikkel 17 endres slik at det fremgår at når EUs finanstilsyn undersøker en påstått overtredelse eller manglende anvendelse av EU-retten så kan de på visse vilkår, etter å ha informert aktuell nasjonal tilsynsmyndighet, innhente opplysninger direkte fra andre nasjonale tilsynsmyndigheter. Videre fremgår det av ny artikkel 17 (2a) at EUs finanstilsyn, før de kommer med en anbefaling, skal forsøke å komme til enighet med relevant nasjonal tilsynsmyndighet om tiltak som er nødvendig for at vedkommende myndighet skal oppfylle kravene etter EU-retten.

Artikkel 19 omhandler løsning av tvister mellom nasjonale tilsynsmyndigheter i grensekryssende situasjoner. Dersom det oppstår uenighet mellom nasjonale tilsynsmyndigheter fra ulike medlemsland kan EUs finanstilsyn, på eget initiativ, bistå med å

løse tvisten. EUs finanstilsyn skal da opptre som mekler og søker å få de nasjonale tilsynsmyndighetene til å komme til enighet, jf. artikkel 19 (2).

EUs finanstilsyns rett til å på eget initiativ gripe inn i en tvist mellom nasjonale tilsynsmyndigheter videreføres med endringsforordningen, men det blir nå presisert at EUs finanstilsyn kun kan gripe inn der det på grunnlag av objektive årsaker kan fastslås uenighet mellom partene, jf. artikkel 19 (1) (b). I ny artikkel 19 (1b) presiseres det videre at det er styreleder i EUs finanstilsyn som skal vurdere om tilsynsmyndigheten skal bistå etter bestemmelsen, mens beslutningen om eventuell inngripen tas av tilsynsstyret gjennom skriftlig beslutningsprosedyre jf. artikkel 44 (4).

Med endringsforordningen blir det også lagt til grunn at EUs finanstilsyn kan bistå dersom en eller flere av de berørte nasjonale tilsynsmyndighetene ber om dette, se artikkel 19 (1) (a). Uenigheten må i så tilfelle bero på at en nasjonal tilsynsmyndighet har innvendinger mot fremgangsmåten eller innholdet i et tiltak som er iverksatt – eller mot at et tiltak er unnlatt iverksatt – av en annen medlemsstats nasjonale tilsynsmyndighet.

Uenighet kan også fastslås dersom de nasjonale tilsynsmyndighetene ikke har truffet felles avgjørelse som forutsatt i rettsaktene det refereres til i artikkel 1 (2). Artikkel 19 (1a) pålegger i disse tilfellene de nasjonale tilsynsmyndighetene en meldeplikt ovenfor EUs finanstilsyn. De nasjonale tilsynsmyndighetene plikter dermed å melde ifra om uenigheten enten innen nærmere angitte frister i 19 (1a) eller når minst to berørte nasjonale tilsynsmyndigheter konkluderer på grunnlag av objektive årsaker at det er oppstått uenighet.

Dersom megling ikke fører frem, kan EUs finanstilsyn pålegge nasjonale tilsynsmyndigheter å iverksette bestemte tiltak, eller unnlate å iverksette tiltak, for å løse tvisten og sikre samsvar med EU-reglene. Det presiseres nå i artikkel 19 (3) at EUs finanstilsyn kan kreve at nasjonale tilsynsmyndigheter opphever eller endrer sine beslutninger. Det kan også kreves at nasjonale tilsynsmyndigheter bruker myndighet de har under relevant EU-lovgivning.

Dersom en nasjonal tilsynsmyndighet ikke følger pålegget, kan EUs finanstilsyn fatte bindende enkeltvedtak rettet direkte mot finansmarkedsdeltakere i det aktuelle landet.

2.1.5. Varslervern

I EU-tilsynsforordningene artikkel 17a, stilles det krav til at EUs finanstilsyn skal ha systemer for å motta og behandle tips og varsler om mulige overtredelser eller mangel på oppfølging av EU-retten.

2.2 Organisering av EUs finanstilsyn

2.2.1. Struktur og sammensetting i tilsynsstyret og det administrative styret

EUs finanstilsyn ledes av et tilsynsstyre, representert ved en ansatt styreleder. Tilsynsstyret består ellers av de nasjonale tilsynssjefene og en representant (uten stemmerett) fra henholdsvis EU-kommisjonen, den europeiske sentralbanken, ESRB og de to andre EUs finanstilsyn som observatører, jf. artikkel 40.

I tillegg har EUs finanstilsyn et administrativt styre, hvis oppgaver er av forberedende og administrativ karakter, jf. artikkel 47. Dette styret består av lederen og seks andre medlemmer fra tilsynsstyret, jf. artikkel 45.

Strukturen og sammensettingen i disse to styrene forblir i all hovedsak uendret med endringsforordningen, med unntak av at ESMA-forordningen åpner for en utvidelse av tilsynsstyret i de tilfeller der den relevante nasjonale tilsynsmyndigheten ikke også er ansvarlig for håndhevelsen av forbrukervern. Da kan det i tillegg oppnevnes en representant for medlemsstatens forbrukervernsmyndighet. Denne representanten får ikke stemmerett.

Endringsforordningen medfører imidlertid noen mindre endringer i tilsynsstyrets og styrelederens oppgaver, samt i prosedyren for oppnevning av styrelederen, se punkt 2.2.3. En annen endring er at styreleder som hovedregel får stemmerett.

Det gjøres også enkelte endringer i beslutningsprosedyrene i tilsynsstyret, for eksempel ved beslutning om sammensetting av uavhengige ekspertgrupper, jf. artikkel 41, og ved sammensetting av komiteer for fagfellevurderinger, jf. art. 30 (2), se artikkel 44 (1) 4. avsnitt. I tillegg innføres skriftlige beslutningsprosedyrer når det skal treffes avgjørelser i medhold av artikkel 17, 19 og 30, se artikkel 44 (3a) og (3b). Prinsippet om å etterstrebe enighet i tilsynsstyret blir også understreket med endringsforordningen, blant annet i artikkel 44 (4a).

2.2.2. Uavhengige ekspertgrupper

Tilsynsstyret kan nedsette interne komiteer eller uavhengige ekspertgrupper til nærmere angitte oppgaver jf. artikkel 41. Tidligere var det kun adgang til å nedsette uavhengige ekspertgrupper ved tvisteløsning i henhold til artikkel 19, jf. artikkel 41.

Denne adgangen er videreført, men uavhengige ekspertgrupper kan nå også nedsettes ved brudd på EU-retten, i henhold til artikkel 17, og ved gjennomføring av nødvendige undersøkelser i tilknytning til vurdering av systemrisiko jf. artikkel 22 (4). Retten til å fremme forslag om nedsettelse av uavhengige ekspertgrupper er imidlertid flyttet fra tilsynsstyret til styreleder, men forslaget skal fremdeles vedtas av tilsynsstyret jf. artikkel 41.

Videre slår artikkel 41 nå fast at uavhengige ekspertgrupper skal bestå av lederen og seks andre medlemmer. Dersom ekspertgruppen skal bidra til tvisteløsning jf. artikkel 19 eller til undersøkelser og vurderinger av overtredelser etter artikkel 17, stilles det som krav at medlemmene verken er representanter for de berørte nasjonale tilsynsmyndighetene, har noen forbindelse til de berørte nasjonale tilsynsmyndighetene eller har noen interesse i konflikten. Sammensettingen av den uavhengige ekspertgruppen skal også foreslås av styreleder og vedtas av tilsynsstyret, jf. artikkel 44 (1) 4. avsnitt.

Etter artikkel 41 (6) kan tilsynsstyret vedta forretningsorden for de uavhengige ekspertgruppene.

2.2.3. Endringer i prosedyre for oppnevning og avsettelse av styrelederen

Tidligere var det tilsynsstyret som utnevnte styrelederen. Denne myndigheten er nå flyttet til Rådet, etter Europaparlamentets godkjenning, jf. artikkel 48 (2). Tilsynsstyret skal fremdeles, med bistand fra EU-kommisjonen, angi egnende kandidater som Rådet skal ta utgangspunkt i ved utvelgelsen.

Også retten til å treffe beslutning om å avsette styrelederen er nå tillagt Rådet, jf. artikkel 48 (5).

2.2.4 Understreking av uavhengighet og åpenhet

Prinsippene om tilsynsstyrets uavhengighet og åpenhet er med endringsforordningen blitt ytterligere understreket med en ny plikt for samtlige av tilsynsstyrets medlemmer til å erklære

inhabilitet og/eller interessekonflikter i tilsynsstyremøter (artikkel 42) og en plikt for tilsynsstyret å utarbeide referat som gjengir drøftelsene fra møtet (artikkel 43a). Møtereferatet skal legges frem for Europaparlamentet etter hvert tilsynsstyremøte. I artikkel 49a pålegges dessuten styrelederen en plikt til å offentliggjøre opplysninger om alle avholdte møter med eksterne interesser og eventuelle mottatte gaver.

3. Endringer i ESRB-forordningen

Forordning (EU) 1092/2010 etablerte Det europeiske råd for systemrisiko (ESRB) og er en del av det europeiske finansielle tilsynssystemet. Forordning (EU) 2019/2176 endrer ESRB-forordningen, jf. [endringene her](#).

Forordningen innebærer bl.a. følgende endringer i organiseringen av ESRB:

- Lederen for Den europeiske sentralbanken (ECB) og lederen for den felles avviklingsmekanismen opprettet ved Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 806/2014 (SRM-forordningen) skal være medlemmer (uten stemmerett) av ESRBs Alminnelige råd.
- Lederen for ECB, som har vært midlertidig leder av ESRB, blir permanent leder.
- For å styrke ESRBs synlighet skal lederen av ESRB kunne delegerer oppgaver til sine nestledere eller lederen av ESRBs sekretariat.
- Det innføres mer fleksible regler for medlemsstatenes utpeking av medlemmer av det Alminnelige råd.
- Første nestleder i ESRB skal velges av og blant nasjonale medlemmer av det Alminnelige råd med stemmerett.
- Det stilles krav til økt åpenhet rundt utpeking av lederen av ESRB.
- Antall representanter for EU-kommisjonen i den rådgivende tekniske komiteen reduseres fra to til en.

Forordningen innebærer følgende endringer/presiseringer av ESRBs oppgaver:

- ESRBs ansvar for makrotilsynet med det finansielle systemet i EU skal omfatte analyser av utviklingen utenfor banksektoren, herunder forhold knyttet til gjennomføring av kapitalmarkedsunionen.
- Når ESRB videreformidler fortrolige, og ikke-offentlige advarsler eller anbefalinger knyttet til systemrisiko til Europaparlamentet, Rådet eller EUs finanstilsyn, skal det, hvis relevant, inngås avtale om fortrolighet.

Det følger av tilpasningsteksten til ESRB-forordningen at hhv. sentralbankene i Island og Norge, samt en representant for Finansdepartementet i Liechtenstein og et medlem av EFTAs overvåkningsorgans kollegium, skal være medlemmer uten stemmerett i ESRBs styre. De skal også være medlemmer av den Rådgivende tekniske komiteen.

Finanstilsynet kan ikke se at endringene i ESRB-forordningen har noen praktisk betydning for norske myndigheter. Endringene vil dermed ikke innebære noen administrative eller økonomiske konsekvenser i Norge.

Finanstilsynet viser imidlertid til at det fremgår av Prop. 100 S (2015–2016) at utkastet til EØS-beslutning om å ta ESRB-forordningen inn i EØS-avtalen var vedlagt en felles erklæring fra avtalepartene som innebar at EU ved en eventuell fremtidig revisjon av forordningen skal

vurdere om EØS/EFTA-statene kan gis rett til å delta i arbeidet i ESRB som svarer til den deltakelse som er avtalt i for nasjonale tilsynsmyndigheter i EU. Finanstilsynet antar at dette er et spørsmål som vil følges opp i EØS-komiteens beslutning om å ta endringsforordningen inn i EØS-avtalen.

4. Særlig om EBAs rolle i forbindelse med antihvitvasking og -terrorfinansiering

4.1 Utvidet myndighetsområde for EBA

Endringsforordningen innebærer utvidet myndighet for EBA på hvitvaskingsområdet. EU-kommisjonen presenterte sommeren 2021 en ny hvitvaskingspakke, som blant annet foreslår å etablere en ny EU-myndighet, Authority for Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism (AMLA). Hvitvaskingspakken er til behandling i Rådet og Europaparlamentet, og vil ikke omtales nærmere. Omtalen i høringsnotatet gjelder kun endringsforordning (EU) 2019/2175 og endringsdirektiv 2019/2177.

Endringsforordningen innebærer at EBA får utvidet myndighetsområde innen antihvitvasking og terrorfinansiering. Endringsforordningen inntar nye bestemmelser, artikkel 9a og 9b, i EBA-forordningen. De nye bestemmelsene innebærer at arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering på EU-nivå sentraliseres, ved å samle oppgaver som tidligere har ligget fordelt blant EUs finanstilsyn, til EBA. I tillegg får EBA flere nye oppgaver og virkemidler innen området.

Som det framgår av fortalen til endringsforordningen, avsnitt 14, er det størst sannsynlighet for at hvitvasking og terrorfinansiering medfører systemrisiko i banksektoren. På grunn av de erfaringer som EBA allerede har fått med å beskytte banksektoren mot slikt misbruk, ble det ansett som hensiktsmessig å gi EBA en ledende, koordinerende og overvåkende rolle på EU-nivå med arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering. Dette presiseres også i ny artikkel 8 (1) (l) i EBA-forordningen, der antihvitvasking og terrorfinansiering nå uttrykkelig inntas som en av oppgavene til EBA.

Ny artikkel 9a (9) i EBA-forordningen regulerer EBAs myndighet til å fatte avgjørelser etter ny artikkel 9b, artikkel 17 og artikkel 19. Avgjørelser som gjelder foretak under tilsyn av EIOPA og ESMA, skal fattes i "overensstemmelse" med EIOPA og/eller ESMA. Det fremstår uklart for Finanstilsynet hva som ligger i dette.

4.2 Ny fast komité i EBA

EBA skal i henhold til artikkel 9a (7) opprette en ny fast komité som skal koordinere tiltak for å forebygge og bekjempe hvitvasking og terrorfinansiering, samt forberede avgjørelser som skal tas av EBAs tilsynsstyre i henhold til EBA-forordningen artikkel 44. Finanstilsynet forstår det som at EBAs nye hvitvaskingskomité overtar alle oppgavene som tidligere har ligget til hvitvaskingskomiteen under felleskomiteen til EUs finanstilsyn. Artikkel 9a (8) inneholder nærmere regler om komiteens medlemmer. Medlemmene skal være ledere på høyt nivå i de nasjonale tilsynsmyndighetene som har kompetanse knyttet til etterlevelse av hvitvaskingsregelverket. Bestemmelsen har regler om stemmerett, observatører og vararepresentanter. Komiteen kan opprette interne arbeidsgrupper, og disse skal være åpne for deltakelse fra ansatte ved alle tilsynsmyndigheter representert i komiteen, og fra EBA, EIOPA og ESMA.

EBA's hvitvaskingskomité, AML CFT Standing Committee (AMLSC), ble opprettet 18. desember 2019. Finanstilsynet deltar i komiteen uten stemmerett.

4.3 Informasjonsinnhenting og sentral database

Det følger av artikkel 9a (1) bokstav a) at EBA skal innhente informasjon om en rekke forhold fra de nasjonale tilsynsmyndighetene. Det omfatter for det første informasjon om *svakheter* i rapporteringspliktiges² prosesser og rutiner, styring, egnethet- og skikkethet, erverv av kvalifiserte eierandeler, forretningsmodeller og aktiviteter i forbindelse med forebygging og bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering som tilsynsmyndighetene har identifisert ved tilsyn og konsesjonsbehandling.

Videre skal det samles inn informasjon om *tiltak* nasjonale tilsynsmyndigheter har truffet overfor rapporteringspliktige som svar på *vesentlige svakheter* ved overholdelse av reglene om hvitvasking eller terrorfinansiering. Vesentlige svakheter omfatter mulige overtredelser av slike krav, uhensiktsmessig eller ineffektiv overholdelse av slike krav (for eksempel manglende rutiner), samt uhensiktsmessig eller ineffektiv overholdelse av de interne rutiner som kreves.

Tilsynsmyndighetene skal gi ovennevnte informasjon til EBA, og holde EBA oppdatert innen rimelig tid om senere utviklinger i forbindelse med informasjonen som er delt.

Tilsynsmyndighetene skal koordinere med de nasjonale Financial Intelligence Units (Økokrims enhet for finansiell etterretning i Norge) for å unngå unødvendig duplisering. I den grad nasjonal rett åpner for det, kan nasjonale tilsynsmyndigheter dele informasjon med EBA for å forhindre og forebygge hvitvasking og terrorfinansiering.

EBA gis, med hjemmel i artikkel 9a (1) andre avsnitt, kompetanse til å utforme utkast til tekniske reguleringsstandarder som definerer hvilke identifiserte svakheter og vesentlige svakheter tilsynsmyndighetene skal informere om, omfanget av informasjonen som skal gis, hvordan unngå duplisering av data, sikre tilstrekkelig effektivitet og konfidensialitet, samt gi praktisk veiledning om hvordan informasjonsdelingen skal skje. Utkast til tekniske reguleringsstandarder (RTS on AML CFT central data base) ble publisert av EBA den 20. desember 2021.

Det følger av artikkel 9a (2) at EBA skal etablere og oppdatere en sentral database med informasjonen som innhentes med hjemmel i artikkel 9a (1) bokstav a). EBA skal sikre at informasjonen analyseres og gjøres tilgjengelig for tilsynsmyndigheter på en "need-to-know"-basis og på konfidensielt grunnlag. Denne databasen (EuReCa) har vært operativ i litt over ett år. Finanstilsynet har foreløpig ikke aktivert sin brukertilgang til databasen.

De ovennevnte endringene vil ikke innebære direkte konsekvenser for norske rapporteringspliktige, men Finanstilsynet ilegges omfattende informasjonsplikter overfor EBA, herunder om konsesjonssaker og tilsyn, vedtak, klager og oppfølgingstiltak. Det vises til omtalen i kapitlet om økonomiske og administrative konsekvenser. Kun Finanstilsynet vil omfattes av de ovennevnte informasjonspliktene i artikkel 9a (1). Andre myndigheter vil imidlertid også ha *anledning* til å sende inn informasjon på eget initiativ via Finanstilsynet

---

² "Rapporteringspliktige" omfatter i høringsnotatet foretak som faller inn under begrepene "financial institution" som definert i EBA-forordningen artikkel 4 (1) og i EIOPA forordningen artikkel 4 (1), samt "financial market participants" som definert i ESMA-forordningen artikkel 4 (1).

(indirect submitters) i henhold til de tekniske reguleringsstandardene, eksempelvis Bankenes sikringsfond og Enheten for finansiell etterretning i Økokrim³.

Finanstilsynets taushetsplikt etter finanstilsynsloven og forvaltningsloven gjelder ikke overfor EBA, jf. finanstilsynsloven § 7 annet ledd. Det anses ikke nødvendig med ytterligere tilpasninger av norsk rett.

4.4 Koordinering og informasjonsutveksling

I henhold til artikkel 9a (1) bokstav b) skal EBA koordinere, og der det er hensiktsmessig, utveksle informasjon med de nasjonale tilsynsmyndighetene, Den europeiske sentralbanken med hensyn til spørsmål knyttet til oppgavene den er tillagt ved forordning (EU) nr. 1024/2013, samt de nasjonale Financial Intelligence Units.

Endringene medfører ingen direkte plikter for Finanstilsynet, andre myndigheter eller foretak i Norge. Finanstilsynet anser det som uklart hva slags type informasjon bestemmelsen åpner for at EBA utveksler, herunder om det omfatter opplysninger på aggregert nivå eller konkrete taushetsbelagte opplysninger om foretak under tilsyn. Dersom informasjonsutvekslingen fra EBA omfatter taushetsbelagte opplysninger, må det vurderes om norsk rett åpner for at EBA kan utveksle slik taushetsbelagt informasjon mottatt fra Finanstilsynet videre til andre nasjonale tilsynsmyndigheter, Den europeiske sentralbanken og nasjonale Financial Intelligence Units.

Som nevnt i punkt 4.3, gjelder ikke Finanstilsynets taushetsplikt etter finanstilsynsloven og forvaltningsloven overfor EBA. Tilsvarende gjelder overfor andre EØS-staters tilsynsmyndigheter og Den europeiske sentralbanken, jf. finanstilsynsloven § 7 annet ledd. Unntaket fra taushetsplikten omfatter imidlertid ikke EØS-staters Financial Intelligence Units.

4.5 Overføring av dokumentasjon for straffeforfølgning

Det følger av artikkel 9a (2) at EBA kan gi nasjonale myndigheter opplysninger EBA mener kan gi grunnlag for straffeforfølgning. EBA kan også gi slike opplysninger til Den europeiske påtalemyndigheten, der dokumentasjonen gjelder lovbrudd som ligger under myndigheten til Den europeiske påtalemyndigheten i henhold til forordning (EU) 2017/1939.

Straffeforfølgning faller utenfor EØS-avtalens virkeområde. Dersom EBA har fått opplysninger fra Finanstilsynet, kan det derfor stilles spørsmål ved i hvilken grad opplysningene bør kunne gis til andre europeiske påtalemyndigheter.

4.6 Retningslinjer og tekniske reguleringsstandarder

Med hjemmel i artikkel 9a (1) bokstav c) skal EBA utarbeide veiledninger og standarder for forebygging og bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering. EBA skal også utarbeide utkast til tekniske reguleringsstandarder for fastsettelse av EU-kommisjonen i tråd med mandatet i rettsaktene nevnt i artikkel 1 (2), utforme retningslinjer, anbefalinger og andre tiltak, herunder uttalelser basert på rettsaktene nevnt i artikkel 1(2).

Som nevnt i punkt 1.2, legger Finanstilsynet til grunn at slike ikke-bindende tiltak vil utferdiges av EUs finanstilsyn direkte overfor nasjonale tilsynsmyndigheter og foretak også i EØS/EFTA-landene. Finanstilsynet vil følge opp EBAs retningslinjer og anbefalinger på

---

³ Databasen vil imidlertid ikke fungere som en kanal for rapportering om mistenkelige transaksjoner/forhold, som faller utenfor EBAs mandat.

hvitvaskingsområdet på samme måte som EUs finanstilsyns anbefalinger og retningslinjer på andre områder.

4.7 Fagfellevurderinger

EBA skal, i henhold til artikkel 9a (4), fremme ensartet tilsynspraksis, herunder gjennomføre fagfellevurderinger (peer review) med rapport og oppfølgingstiltak i tråd med EBA-forordningen artikkel 30. Det vises til punkt 2.1.3 for nærmere omtale av fagfellevurderinger.

Med endringen presiseres det at EBA kan gjennomføres fagfellevurderinger med antihvitvasking og -terrorfinansiering, og nå også innenfor EIOPA og ESMA sine myndighetsområder.

4.8 Risikovurderinger

EBA skal, med bistand fra de nasjonale tilsynsmyndighetene, gjennomføre risikovurderinger for å teste tilsynsmyndigheters strategier og ressurser for å adressere de viktigste fremvoksende risikoene innen hvitvasking og terrorfinansiering, som identifisert i EUs overnasjonale risikovurdering (SNRA). Risikovurderingene skal baseres på informasjonen EBA har tilgjengelig. Slik informasjon kan omfatte fagfellevurderinger, aggregert informasjon fra den sentrale databasen, samt relevante evalueringer, vurderinger og rapporter fra internasjonale organisasjoner og mellomstatlige organer med kompetanse innen antihvitvasking og -terrorfinansiering. Også medlemslandenes risikovurderinger etter fjerde hvitvaskingsdirektiv artikkel 7 vil ligge til grunn for EBAs vurderinger. EBA skal gjøre risikovurderingene tilgjengelig for nasjonale tilsynsmyndigheter.

EBA hvitvaskingskomité skal utvikle metodikk for risikovurderingsarbeidet, gjennomføre kvalitetskontroll av risikovurderingene og forberede utkast til risikovurdering til EBAs styre i tråd med EBA-forordningens artikkel 44.

Endringene vil medføre at Finanstilsynet må bistå EBA i arbeidet med risikovurderingen, eksempelvis med bidrag og diskusjoner i EBAs hvitvaskingskomité og utfylling av spørreskjemaer.

4.9 Samarbeid med tredjeland

Det følger av artikkel 9a (6) at når det er indikasjoner på at rapporteringspliktige har overtrådt fjerde hvitvaskingsdirektiv og det foreligger et grensekryssende aspekt med tredjeland (land utenfor EØS), skal EBA ha en ledende rolle i å bidra til å lette samarbeidet mellom tilsynsmyndighetene og relevante myndigheter i tredjeland.

Finanstilsynet oppfatter at endringen innebærer en plikt for EBA til å fasilitere samarbeidet med myndigheter med tredjeland, men at dette ikke medfører en kompetanseoverføring fra de nasjonale tilsynsmyndighetene til EBA. Bestemmelsen er, etter Finanstilsynets vurdering, ikke til hinder for at de nasjonale tilsynsmyndighetene kan ha direkte kontakt med myndigheter i tredjeland.

4.10 EBAs øvrige oppgaver

EBA skal, i henhold til artikkel 9a (1) bokstav e), overvåke markedsutviklingen og vurdere sårbarheter og risiko for hvitvasking og terrorfinansiering i finanssektoren.

Artikkel 9a (1) bokstav d) gir EBA en plikt til å yte assistanse til tilsynsmyndighetene ved forespørsel.

Tilsynsmyndigheter kan, etter artikkel 9a (3), be om informasjon fra EBA om rapporteringspliktige når det er relevant for deres tilsynsaktiviteter på hvitvaskingsområdet. EBA skal vurdere informasjonsforespørselen og gi informasjonen på en "need-to-know basis" innen rimelig tid. EBA skal utforme utkast til tekniske reguleringsstandarder om utveksling av slik informasjon.

De ovennevnte oppgavene medfører ingen forpliktelser for norske myndigheter eller foretak. Finanstilsynet kan imidlertid benytte seg av muligheten til å be om assistanse etter artikkel 9a (1) bokstav d) eller be om informasjon fra EBA etter artikkel 9a (3). Når det skal gjennomføres tilsyn hos et foretak med grensekryssende virksomhet, kan Finanstilsynet for eksempel be om sammenstilt informasjon om hva som er innrapportert på foretaket.

4.11 Anmodning om undersøkelser og tiltak

Hvis EBA har mistanke om vesentlige overtredelser av hvitvaskingsregelverket, kan EBA med hjemmel i ny artikkel 9b be nasjonale tilsynsmyndigheter om å undersøke rapporteringspliktiges potensielle overtredelser. Videre kan EBA be nasjonale tilsynsmyndigheter om å vurdere tiltak overfor rapporteringspliktige. EBA kan også be nasjonale tilsynsmyndigheter vurdere å pålegge rapporteringspliktige å iverksette nødvendige tiltak for å overholde sine forpliktelser. Forespørsler fra EBA skal imidlertid ikke påvirke pågående tilsynstiltak hos nasjonale tilsynsmyndigheter.

Anmodninger fra EBA skal besvares snarest mulig og senest innen 10 dager. Hvis det nasjonale tilsynet ikke følger EBAs anmodning om å iverksette tiltak overfor rapporteringspliktige, vil EBA kunne følge opp saken gjennom prosedyrene i artikkel 17.

Det er presisert at EBAs anmodning skal ta hensyn til hvordan EU-reglene er gjennomført nasjonalt, herunder de ulike lands bruk av nasjonale valg.

Endringen vil medføre at EBA kan gi føringer for Finanstilsynets prioriteringer og skjønnsutøvelse, ved å be Finanstilsynet gjennomføre undersøkelser, iverksette tiltak og fatte vedtak overfor rapporteringspliktige, der det er indikasjoner på overtredelser av hvitvaskingsregelverk. Dette medfører ikke en formell avgivelse av myndighet, men dersom Finanstilsynet ikke følger anmodningene vil EBA kunne benytte prosedyrene i EBA-forordningens artikkel 17. Dette omtales nærmere i punkt 4.12.

4.12 Bindende vedtak overfor de nasjonale tilsynsmyndighetene og rapporteringspliktige

Endringer i artikkel 17 og artikkel 19 i EBA-forordningen tildeler EBA ny myndighet på hvitvaskingsområdet. Som nevnt i høringsnotatets punkt 2.1.4, regulerer artikkel 17 hvordan EBA kan handle i tilfeller der det foreligger overtredelser av EU-retten, mens artikkel 19 regulerer EBAs myndighet i tvister mellom nasjonale tilsynsmyndigheter i grensekryssende situasjoner. I siste instans kan EBA fatte bindende vedtak direkte rettet mot foretak med hjemmel i artikkel 17 (6) første avsnitt og artikkel 19 (4) første avsnitt.

I ny artikkel 17 (6) annet avsnitt og ny artikkel 19 (4) annet avsnitt, framgår det at EBA kan fatte bindende vedtak overfor rapporteringspliktige ved overtredelser av hvitvaskingsregelverket. Det er presisert at EBA skal ta hensyn til hvordan EU-reglene er gjennomført nasjonalt, herunder de ulike lands bruk av nasjonale valg.

Før det kan fattes vedtak overfor en rapporteringspliktig etter artikkel 17 (6) annet avsnitt og artikkel 19 (4) annet avsnitt, skal EBA fatte vedtak rettet mot den nasjonale tilsynsmyndigheten om å etterleve regelverket.

Som nevnt i punkt 1, legger Finanstilsynet til grunn at de samme prinsipper for EØS-tilpasninger vil gjøres som da EU-finanstilsynsforordningene og ESRB-forordningen ble inntatt i EØS-avtalen i 2016. Det vil da være EFTAs overvåkningsorgan som skal treffe bindende vedtak rettet mot de nasjonale tilsynsmyndigheter og rapporteringspliktige i EØS/EFTA-statene.

4.13 Endringer i direktiv (EU) 2015/849 (fjerde hvitvaskingsdirektiv)

På bakgrunn av endringsforordningen som gir EBA en større rolle i antihvitvasking og -terrorfinansieringsarbeidet, gjør direktiv (EU) 2019/2177 endringer i direktiv (EU) 2015/849 (fjerde hvitvaskingsdirektiv) for å gjenspeile dette. Endringene i fjerde hvitvaskingsdirektiv innebærer hovedsakelig at det som tidligere var EUs finanstilsyns roller, myndigheter og oppgaver i fellesskap, nå tilligger EBA alene.

Fra 1. januar 2020 har kun EBA myndighet til å utarbeide retningslinjer om risikofaktorene som skal vurderes og tiltakene som skal iverksettes i situasjoner med forenklet og forsterket kundekontroll. Videre er det nå EBA alene som skal utforme utkast til tekniske reguleringsstandarder for kriteriene for utpeking av sentrale kontaktpunkter for e-pengeutstedere og betalingstjenesteytere og regler for deres funksjoner. Det samme gjelder utforming av utkast til tekniske reguleringsstandarder for de tiltakene som kredittinstitusjoner og finansinstitusjoner som et minstekrav skal iverksette ytterligere tiltak for å redusere risikoen for hvitvasking av penger og finansiering av terrorisme i visse tredjestater.

Direktivet gjør enkelte endringer i informasjonsplikter for medlemslandene og tilsynsmyndighetene. Medlemsstatenes meldeplikt om hvilken myndighet som har ansvaret for den nasjonale risikovurderingen omfatter nå ikke lenger melding til EUs finanstilsyn, men kun til EBA (i tillegg til EU-kommisjonen og de nasjonale tilsynsmyndighetene). Tilsynsmyndighetene har plikt til å dele informasjon med EBA (og ikke lenger EIOPA og ESMA) som er nødvendig for at EBA skal kunne gjennomføre sine forpliktelser etter fjerde hvitvaskingsdirektiv. Medlemsstatenes plikt til å sikre at tilsynsmyndighetene informerer om administrative sanksjoner og tiltak i henhold til fjerde hvitvaskingsdirektiv artikkel 58 og artikkel 59 gjelder tilsvarende nå kun overfor EBA. Videre endres plikten til å dele informasjon om tilfeller der et tredjelands lovgivning ikke tillater implementering av rutiner for deling av informasjon på tvers av et konsern for antihvitvasking og -terrorfinansieringsformål.

Ovennevnte endringer i informasjonspliktene er av formell art for å gjenspeile kompetanseoverføringen på hvitvaskingsområdet fra EIOPA og ESMA til EBA.

Henvisningen til det nå opphevede personverndirektivet er byttet ut med henvisning den gjeldende personvernforordningen (GDPR). Personopplysningsloven av 15. juni 2018 inkorporerer GDPR i norsk lov. Personopplysningsloven gjelder, med mindre noe annet er fastsatt, ved rapporteringspliktiges behandling av personopplysninger etter hvitvaskingsloven og -forskriften, jf. hvitvaskingsloven § 29 annet ledd. Det anses derfor ikke nødvendig å gjøre ytterligere tilpasninger av norsk rett.

Enkelte endringer gjelder kun EU-organenes plikter, herunder EU-kommisjonens og EBAs behandling av personopplysninger etter forordning (EU) 2018/1725. Videre skal EU-kommisjonens risikovurdering knyttet til hvitvasking og terrorfinansiering publiseres senest seks måneder etter at den er delt med medlemslandene. Oppgaven er nå flyttet fra EUs finanstilsyns felleskomité til EBA. EBA overtar i tillegg plikten til å vedlikeholde en nettside med lenke til de nasjonale tilsynsmyndighetenes publisering av administrative sanksjoner og tiltak, som tidligere lå hos EUs finanstilsyn.

5. Endringer i Solvens-reglene

Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2019/2177 endrer Solvens II-direktivet på et par punkter. Den første gjelder artikkel 77d om beregning av volatilitetsjusteringen. Endringen gjelder terskelen for når den landspesifikke komponenten av volatilitetsjusteringen skal aktiveres. Denne komponenten har ikke vært i bruk for Norge. EIOPA beregner volatilitetsjusteringen og publiserer rentekurver med og uten volatilitetsjustering. Hvert kvartal fastsetter EU-kommisjonen formelt rentekurvene som skal benyttes ved rapporteringen for det aktuelle kvartalet, og disse forordningene gjennomføres i norsk rett ved henvisning i Solvens II-forskriften § 53b. Finanstilsynet mener på denne bakgrunn at endringen ikke forutsetter endringer i norske regler.

I Solvens II-direktivet artikkel 12 er det tatt inn en bestemmelse om at tilsynsmyndighetene skal informere EIOPA om søknader om å benytte eller endre en intern modell for beregning av solvenskapitalkravet. Etter anmodning fra en eller flere berørte tilsynsmyndigheter, kan EIOPA yte teknisk bistand til tilsynsmyndighetene i forbindelse med avgjørelsen av søknaden. I artikkel 231 tas det inn en bestemmelse om at gruppetilsynsfører skal informere øvrige medlemmer av tilsynskollegiet, herunder EIOPA, om søknad om å benytte intern modell for beregning av solvenskapitalkravet på gruppenivå. Hvis saken er forelagt EIOPA uten at EIOPA har truffet en beslutning med hjemmel i EIOPA-forordningen innen en måned, skal gruppetilsynsfører avgjøre søknaden. I artikkel 237 er det tatt inn en tilsvarende bestemmelse for avgjørelsen av søknader om intern modell for datterforetak i en gruppe.

Endringsdirektivet innfører en ny artikkel 152a om utveksling av informasjon for foretak med betydelig virksomhet utenfor hjemlandet. Ved behandling av konsesjonssøknad fra et foretak som planlegger virksomhet i et annet EØS-land som er relevant for markedet i det landet, skal tilsynsmyndigheten i hjemlandet underrette tilsynsmyndigheten i vertslandet og EIOPA. Det samme gjelder hvis tilsynsmyndigheten i hjemlandet konstaterer at foretaket har en svekket finansiell stilling eller er utsatt for nye risikoer. Tilsynsmyndigheten i vertslandet kan underrette tilsynsmyndigheten i hjemlandet ved alvorlige bekymringer knyttet til forbrukerbeskyttelse. Tilsynsmyndighetene kan også anmode EIOPA om bistand dersom det ikke er mulig å finne en bilateral løsning. I ny artikkel 152b tas det inn bestemmelser om at EIOPA kan etablere samarbeidsplattformer for å styrke informasjonsutvekslingen og samarbeidet mellom relevante tilsynsmyndigheter i oppfølgingen av foretak med virksomhet utenfor hjemlandet.

Finanstilsynet legger til grunn at de nevnte bestemmelsene om utveksling av informasjon med EIOPA er folkerettslige forpliktelser som ikke krever endringer i norsk regelverk.

6. Endringer i forordning (EU) 2015/847 om opplysninger som skal følge pengeoverføringer

Endringsforordningen gjør enkelte endringer i forordning (EU) 2015/847 (pengeoverføringsforordningen). Dette innebærer ingen materielle endringer i kravene til hvilke opplysninger som skal følge pengeoverføringer, men gjenspeiler de endringene som gjøres i EBA-forordningen.

Ved endringer i de nasjonale reglene som hjemler administrative sanksjoner og aktuelle tiltak ved overtredelser av pengeoverføringsforordningen, skal medlemsstatene, som tidligere, uten ugrunnet opphold melde ifra til EU-kommisjonen. Nå skal slik melding også gis til EBA, i stedet for felleskomiteen til EUs finanstilsyn.

Myndigheten til å utforme retningslinjer adressert til tilsynsmyndigheter og betalingstjenesteytere, som tidligere lå hos henholdsvis EBA, EIOPA og ESMA, vil fra 1. januar 2020 kun ligge hos EBA.

Henvisningen til det nå opphevede personverndirektivet er byttet ut med henvisning til GDPR. Som nevnt i høringsnotatets punkt 4.13, ble GDPR inkorporert i norsk lov med personopplysningsloven av 15. juni 2018, og det er dermed ikke behov for å gjøre ytterligere tilpasninger av norsk rett.

Kommisjonens og EBAs behandling av personopplysninger vil nå reguleres av forordning (EU) 2018/1725. Denne forordningen omhandler kun EU organer og omfattes ikke av EØS-avtalen.

For å gjennomføre endringene i pengeoverføringsforordningen, foreslår Finanstilsynet å innta en henvisning til endringsforordningen i hvitvaskingsforskriften § 10-1 som inkorporerer pengeoverføringsforordningen.

7. Endringer i MiFIR (verdipapirmarkedsforordningen)

7.1 Innledning

MiFIR blir endret ved forordning (EU) 2019/2175 artikkel 4. Den viktigste endringen er at kompetansen til å autorisere og føre tilsynet med visse tilbydere av datarapporterings tjenester overføres fra nasjonale tilsyn til ESMA. I tillegg gjøres det enkelte endringer knyttet til innhenting av data og i reglene for produktintervensjon. Dette vil medføre endringer i verdipapirhandelloven. Endringene beskrives kort nedenfor.

MiFIR er inntatt i norsk rett i verdipapirhandelloven § 8-1 første ledd. Bestemmelsen foreslås endret med en henvisning til endringsforordningen.

7.2 Endringer i reglene for datarapporteringsforetak

Et av formålene med MiFID II var å øke konkurransen mellom de ulike typer handelsplasser. En viktig del av dette var å legge til rette for at informasjon om handlene i instrumenter som handles på en handelsplass kan hentes fra en samlet datastrøm på en effektiv måte og som gir et dekkende bilde av markedet. MiFID II innførte regulering av ulike datarapporterings tjenester som samlet eller rapporterte slik handelsinformasjon.

Leverandører av datarapporteringstjenester omfatter tre ulike typer foretak. Foretak som tilbyr godkjente offentliggjøringsordninger er foretak som sørger for at verdipapirforetak og systematiske internaliserere rapporterer handelsinformasjon for handler i finansielle instrumenter utenfor markedsplass (OTC) som også handles på handelsplass. Foretak som tilbyr konsoliderte offentliggjøringsystemer henter handelsinformasjon fra handelsplasser og godkjente offentliggjøringsordninger og samler denne informasjonen i en og samme datastrøm som markedsaktører gis tilgang til. Foretak som tilbyr godkjente rapporteringsordninger er foretak som tilbyr tjenester knyttet til transaksjonsrapporteringen. Selv om dette er tre ulike typer tjenester, er det til dels felles krav til tillatelse. Tjenestene omtales samlet som datarapporteringstjenester.

Foretak som driver datarapporteringstjenester for finansielle instrumenter, er i dag regulert av verdipapirhandeloven kapittel 14, som gjennomfører bestemmelser om datarapporteringstjenester i MiFID II.

Oslo Børs ASA drev tidligere en godkjent offentliggjøringsordning, men opphørte med virksomheten i 2020. Det er i dag ingen tilbydere av datarapporteringstjenester etablert i Norge.

Endringene innebærer at reglene om datarapporteringstjenester flyttes fra MiFID til MiFIR.

Heretter er det ESMA, og ikke nasjonale tilsynsmyndigheter, som vil gi tillatelse til, og føre tilsyn med, foretak som tilbyr datarapporteringstjenester. ESMA får kompetanse til å treffe en rekke tiltak og vedta sanksjoner overfor disse foretakene og enkeltpersoner, herunder rådgivere og revisorer som er tilknyttet foretakene. ESMA's kompetanse omfatter bl.a. innhenting av data og teledata og stedlig tilsyn. Finanstilsynet antar at denne myndighet for EØS/EFTA-landenes del vil bli lagt til EFTA's overvåkningsorgan. Det vil derfor være behov for EØS-tilpasninger.

Det følger imidlertid av endringen at nasjonale tilsynsmyndigheter, ved delegasjon, likevel kan få tilsynsansvaret for datarapporteringstjenestene godkjente rapporteringsordninger og godkjente offentliggjøringsordninger dersom disse vurderes som mindre viktig for EUs indre marked. Dette kan eksempelvis være på grunn av nasjonal tilhørighet og lite grensekryssende handel og lavt antall transaksjoner og handelsrapporteringer. Kommisjonen har fått fullmakt til å fastsette nærmere kriterier for slik delegasjon. Denne endringen skjer formelt gjennom revisjonen av MIFID, se direktiv (EU) 2019/2177 artikkel 1 (3)).

Det følger av ny artikkel 54 b at revisorer for datarapporteringsforetak får en særskilt rapporteringsplikt til ESMA.

7.3 Endringer i reglene for framlegging av opplysninger med henblikk på beregninger i forbindelse med gjennomsiktighet samt andre beregninger

Heretter vil også ESMA, i tillegg til nasjonale tilsynsmyndigheter, kunne kreve opplysninger direkte fra handelsplasser, godkjente offentliggjøringsordninger og leverandører av konsoliderte offentliggjøringsystemer. Slike opplysninger trenger tilsynsmyndighetene for å kunne fastsette kravene om gjennomsiktighet før og etter handel, bestemme hvilke

instrumenter som er omfattet av handelsplikt og for å avgjøre om et verdipapirforetak er en systematisk internaliserer.

7.4 Endringer i reglene for innsending mv. av referansedataene

Etter MiFIR er alle handelsplasser og systematiske internaliserere i EØS pålagt å rapportere referansedata om finansielle instrumenter som handles gjennom deres systemer.

Referansedataen skal etter MiFIR sendes til nasjonale tilsynsmyndigheter før disse omgående sendes videre til ESMA for publisering. Mange finanstilsynsmyndigheter, også Finanstilsynet, har imidlertid avtale med ESMA som innebærer at ESMA allerede i dag innhenter disse dataene.

Endringene medfører at dataene nå også formelt skal sendes direkte til ESMA. ESMA skal påse at nasjonale tilsynsmyndigheter får umiddelbar tilgang til dataene.

7.5 Endringer i reglene for produktintervensjon

Etter MiFIR skal ESMA overvåke markedet for finansielle instrumenter som markedsføres, distribueres eller selges i EU. Nasjonale tilsynsmyndigheter skal overvåke markedet for finansielle instrumenter og strukturerte innskudd som markedsføres, distribueres eller selges i eller fra det aktuelle landet. MiFIR gir ESMA og EBA hjemmel til produktintervensjon.

Med produktintervensjon menes her at tilsynsmyndighetene på nærmere vilkår kan forby eller begrense distribusjon, markedsføring og salg av finansielle produkter og tjenester og aktiviteter. Reglene om ESMA og EBAs produktintervensjon endres nå slik at vedtaket om produktintervensjon skal vurderes på nytt etter maksimalt seks måneder i stedet for tre måneder. Dessuten kan myndighetene i visse tilfeller bestemme at vurderingen skal skje årlig i stedet.

8. Endringer i MiFID

Endringene i MiFID må sees i lys av endringene i MiFIR, og da særlig at kompetansen til å gi tillatelse til, og føre tilsyn med visse tilbydere av datarapporteringstjenester overføres fra nasjonale tilsyn til ESMA. Endringene gjennomføres bevisst i forordnings form for å sikre enhetlig gjennomføring i EØS-landene, og medfører at enkelte bestemmelser om datarapporteringstjenester endres. Verdipapirhandelloven må derfor endres tilsvarende.

Som omtalt ovenfor under "Endringer i reglene for datarapporteringsforetak" kan nasjonale tilsynsmyndigheter unntaksvis allikevel få tilsynsansvaret for datarapporteringstjenestene godkjente rapporteringsordninger og godkjente offentliggjøringsordninger. Overordnet legger lovendringene opp til at reglene for tillatelse og tilsyn mv. av datarapporteringsforetak gjennomføres i forordnings form i "nye" MiFIR. Det følger imidlertid av endringer i MiFID (se direktiv (EU) 2019/2177 artikkel 3) at nasjonale tilsynsmyndigheter skal påse at de kan føre tilsyn med om datarapporteringsforetakene som de eventuelt måtte få delegert tilsynsansvaret for, oppfyller driftsvilkårene som følger av MiFIR, og at de har gjort de nødvendige tiltak for å sikre at de nasjonale tilsynsmyndighetene kan få de nødvendige opplysninger fra foretakene for å vurdere om de overholder sine forpliktelser etter MiFIR. Finanstilsynet legger til grunn at endringene i MiFIR, sammen med de generelle bestemmelsene i finanstilsynsloven, gir tilstrekkelig hjemmel for slikt nasjonalt tilsyn.

9. Endringer i referanseverdiforordningen

Med finansielle referanseverdier menes indekser som brukes til å fastsette et beløp som skal betales i henhold til et finansielt instrument eller en finansiell kontrakt, eller verdien av et finansielt instrument. En finansiell referanseverdi kan også være en indeks som brukes til å måle utviklingen i et investeringsfond med formål å følge avkastningen til en slik indeks, definere eiendelsfordelingen til en portefølje eller for å beregne honorarer. Finansielle referanseverdier er regulert i referanseverdiforordningen ((EU) 2016/1011), som er inntatt i norsk rett i referanseverdiloven § 1.

De viktigste endringene i referanseverdiforordningen nevnes nedenfor.

Kritiske referanseverdier er verdier som er særskilt utpekt fordi de er så viktige for finansmarkedene. Disse verdiene er underlagt enkelte strengere regler enn andre verdier. En referanseverdi kan være kritisk på EØS-nivå. Den er da identifisert etter forordningens artikkel 20 nr. 1 bokstav a eller c. Administratorer av slike kritiske referanseverdier på EØS-nivå blir med endringsforordningen underlagt direkte tilsyn av ESMA. I dag gjelder dette bare én referanseverdi, nemlig EURIBOR.

En referanseverdi kan være identifisert som kritisk på nasjonalt nivå etter forordningens artikkel 20 nr. 1 bokstav b. For disse referanseverdiene gjøres det ingen endringer. Den norske kritiske referanseverdien Nibor faller i denne kategorien og berøres dermed ikke av endringsforordningen.

Tilsyn med referanseverdier som administreres av foretak utenfor EØS-området overtas av ESMA dersom administratoren er anerkjent i EØS-området. Per 1. januar 2022 dreide det seg om sju foretak.

Endringsforordningen gir ESMA kompetanse til å treffe en rekke tiltak og vedta sanksjoner i de tilfellene myndigheten har tilsyn med administratorer. Kompetansen svarer i hovedtrekk til den kompetansen nasjonale tilsynsmyndigheter har overfor de administratorene disse myndighetene har gitt tillatelse til eller har registrert, og innebærer blant annet at ESMA kan kreve informasjon fra en rekke personer (artikkel 48b), at ESMA kan iverksette undersøkelser (artikkel 48c og 48d), at ESMA kan gi pålegg (artikkel 48e bokstav a) og at ESMA kan ilegge overtredelsesgebyr (artikkel 48f).

På en rekke nye områder skal ESMA foreslå utfyllende regler som fastsettes av EU-kommisjonen som kommisjonsforordninger. Det gjelder blant annet regler om en administrators styringsordninger, metode, rapportering av regelbrudd og samsvarserklæring (det vil si en erklæring fra administratorer av ikke-betydningsfulle referanseverdier som benytter unntak i forordningen, om hvorfor det er passende å benytte disse unntakene).

Referanseverdiforordningen endres i forordning (EU) 2019/2089 (om EU-referanseverdier for klimaomstilling, EU-referanseverdier for tilpasning til Parisavtalen og bærekraftsrelaterte opplysninger for referanseverdier) og forordning (EU) 2021/168 (unntaket for visse spotvalutareferanseverdier fra tredjeland og utvelgelse av erstatning for visse referanseverdier som opphører). De to endringsforordningene er inntatt i norsk rett i referanseverdiforskriften

§§ 1a og 1b. Siden det her dreier seg om råd- og parlamentsforordninger (nivå 1-forordninger), er det mest hensiktsmessig å innta dem i selve referanseverdiloven. Det foreslås derfor en slik flytting og dermed at de to nevnte forskriftsbestemmelsene oppheves. Endringen får ingen praktiske konsekvenser.

10. Økonomiske og administrative konsekvenser

Finanstilsynet legger til grunn at endringene i EU-tilsynsforordningene, som omtalt i punkt 2, ikke vil innebære økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning for norske aktører. Finanstilsynet nevner likevel at det er en generell utvikling i retning av økte forpliktelser i regi av EUs finanstilsyn. Dette har betydning for Finanstilsynets prioriteringer og ressursbruk.

Finanstilsynet kan ikke se at endringene i ESRB-forordningen har noen praktisk betydning for norske aktører.

På hvitvaskingsområdet er EBA gjennom endringsforordningen gitt myndighet til omfattende informasjonsinnhenting- og utveksling gjennom opprettelse og drift av en sentral database (EuReCa). Databasen har vært operativ i litt over ett år og det er utviklet utkast til tekniske reguleringsstandarder som gir utfyllende regler om informasjonspliktene. Finanstilsynet må rapportere om svakheter innen antihvitvasking og -terrorfinansiering hos rapporteringspliktige, identifisert gjennom konsesjonsbehandling og tilsyn. Dette omfatter blant annet svakheter ved de rapporteringspliktiges prosesser og rutiner, styring, egnethet og skikkethet, samt eierprøving. Videre skal det informeres om hvilke tiltak Finanstilsynet har truffet på bakgrunn av vesentlige svakheter hos rapporteringspliktige. EBA skal også holdes løpende orientert om senere utviklinger. Finanstilsynet vil få plikt til å rapportere opplysninger på vegne av bl.a. Bankenes sikringsfond og EFE. Erfaringen fra Finanstilsynets hvitvaskingstilsyn de siste fire årene tilsier at rapporteringen til EBA vil være ressurskrevende. Finanstilsynet vil samtidig kunne dra nytte av å motta innrapportert informasjon fra EBA, eksempelvis sammenstilt informasjon om hva som er innrapportert på et foretak med grensekryssende virksomhet.

Med endringsforordningen gis EBA kompetanse til å anmode at tilsynsmyndigheter undersøker og iverksetter tiltak overfor rapporteringspliktige der det er indikasjoner på overtredelser av hvitvaskingsregelverket. Bestemmelsen kan få konsekvenser for Finanstilsynets løpende vurderinger og prioriteringer i det risikobaserte tilsynet. Bestemmelsen kan også få økonomiske og administrative konsekvenser for rapporteringspliktige, som vil måtte bruke tid og ressurser på å følge opp saker som initieres av EBA.

Endringene i EBA-forordningens artikkel 17 (6) og artikkel 19 (4) forventes å innebære at EFTAs overvåkningsorgan kan fatte bindende vedtak overfor Finanstilsynet og overfor rapporteringspliktige på hvitvaskingsområdet. Dette kan få administrative konsekvenser i form av myndighetsoverføring fra Finanstilsynet på hvitvaskingsområdet. Dette kan medføre økonomiske og administrative konsekvenser for rapporteringspliktige, dersom det fattes bindende vedtak direkte mot dem.

Finanstilsynet legger til grunn at endringene i solvens-reglene og pengeoverføringsforordningen ikke vil innebære økonomiske eller administrative konsekvenser for norske aktører.

Som ledd i tilsynet med datarapporteringstjenester, kan ESMA pålegge nasjonale tilsynsmyndigheter å gjennomføre undersøkelser og stedlige tilsyn. Bestemmelsen kan få konsekvenser for Finanstilsynets løpende vurderinger og prioriteringer i det risikobaserte tilsynet. Også ESMA's tilsyn med administrator av kritiske referanseverdier på EØS-nivå kan få konsekvenser for nasjonale tilsynsmyndigheter. Finanstilsynet legger imidlertid til grunn at de økonomiske og administrative konsekvensene for norske aktører vil være svært begrenset.

Det følger av ny artikkel 54 b at revisorer for datarapporteringsforetak får en særskilt rapporteringsplikt til ESMA. Endringen vil kunne medføre administrative konsekvenser for revisorer, og for Finanstilsynet dersom det etableres datarapporteringsforetak i Norge.

Forslag til regelendringer

I lov om EØS-finanstilsyn av 1. juli 2021 gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1. EØS-regler om Den europeiske banktilsynsmyndighet

EØS-avtalen vedlegg IX nr. 31g (forordning (EU) nr. 1093/2010) om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske banktilsynsmyndighet) som endret ved forordning (EU) nr. 1022/2013 og *forordning (EU) 2019/2175*, gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg IX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2 skal lyde:

§ 2. EØS-regler om Den europeiske tilsynsmyndighet for forsikring og tjenestepensjoner

EØS-avtalen vedlegg IX nr. 31h (forordning (EU) nr. 1094/2010) om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske tilsynsmyndighet for forsikring og tjenestepensjoner) som endret ved *forordning (EU) 2019/2175* gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg IX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 3 skal lyde:

§ 3. EØS-regler om Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet

EØS-avtalen vedlegg IX nr. 31i (forordning (EU) nr. 1095/2010) om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet), som endret ved direktiv 2011/61/EU og *forordning (EU) 2019/2175*, gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg IX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 4 skal lyde:

§ 4. EØS-regler om Det europeiske råd for systemrisiko

EØS-avtalen vedlegg IX nr. 31f (forordning (EU) nr. 1092/2010) om makrotilsyn med finanssystemet i Den europeiske union og om opprettelse av et europeisk råd for systemrisiko

(Det europeiske råd for systemrisiko) *som endret ved forordning (EU) 2019/2176* gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg IX, protokoll til avtalen og avtalen for øvrig.

I verdipapirhandelloven av 29. juni 2007 nr. 75 gjøres følgende endringer:

§ 2-7 ellefte ledd skal lyde:

Med datarapporteringsforetak i kapittel 19 menes foretak med tillatelse fra Finanstilsynet i samsvar med verdipapirmarkedsforordningen artikkel 27b nr. 1 andre avsnitt.

Nåværende ellefte ledd blir nytt tolvte ledd.

§ 8-1 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg IX forordning (EU) nr. 600/2014 (om markeder for finansielle instrumenter (verdipapirmarkedsforordningen)) som endret ved forordning (EU) nr. 1033/2016 og *forordning (EU) 2019/2175* gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg IX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 14-1 skal lyde:

Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter om datarapporteringsforetak som nevnt i verdipapirmarkedsforordningen artikkel 2 nr. 1 punkt 36a.

§ 14-2 til og med § 14-9 oppheves.

I referanseverdiloven av 4. desember 2015 gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg IX forordning (EU) 2016/1011 (om indekser brukt som referanseverdier i finansielle instrumenter og finansielle kontrakter eller for å måle resultatet i investeringsfond (referanseverdiforordningen)) *som endret ved forordning (EU) 2019/2089, forordning (EU) 2019/2175 og forordning 2021/168* gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg IX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

I referanseverdiforskriften av 18. desember 2019 nr. 1989 gjøres følgende endringer:

§§ 1a og 1b oppheves.

I hvitvaskingsforskriften av 14. september 2018 gjøres følgende endringer:

§ 10-1 skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg IX nr. 23ba (forordning (EU) 2015/847) om opplysninger som skal følge pengeoverføringer, og om oppheving av forordning (EF) nr. 1781/2006 *som endret ved forordning (EU) 2019/2175* gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.